

Postavení Ústavního soudu v systému dělby moci

Abstrakt

Práce se zabývá definováním postavení Ústavního soudu v systému dělby moci České republiky. Pro porozumění role Ústavního soudu je důležité pochopení historických souvislostí, proto se v první části práce věnuje vývoji a pojmům konstitucionalismu a ústavního soudnictví. V této části se práce zaměří na důležité myslitele, kteří ovlivnili způsob myšlení o moderním státě a rozdělení moci. Posléze i ústavnímu soudnictví koncentrovanému a difúznímu.

V kapitole druhé se věnuje práce vývoji Ústavního soudnictví v Čechách, a to postupně v několika obdobích od Habsburské monarchie, přes období v Československu v letech 1918–1938, 1945–1989 až po vznik Ústavního soudu České republiky v roce 1991, o čemž je pojednáno v závěru tohoto oddílu.

V kapitole třetí se práce zaměří na Ústavní soud České republiky, jeho vznik a zákonnou úpravu, charakteristiku soudu jako instituce, funkci soudce Ústavního soudu, specifika a jednotlivé druhy řízení před Ústavním soudem a způsob a závaznost rozhodování Ústavního soudu.

V kapitole čtvrté se práce zaměřuje ze začátku obecně na popis dělby moci, jakož i odraz dělby moci v právu České republiky. Poté je popsána role Ústavního soudu v rámci tohoto systému, je vymezen jeho vztah k ostatním komponentům dělby moci a na vybraných nálezech Ústavního soudu je demonstrován jednak vztah Ústavního soudu k systému dělby moci, jednak to, jak ten sám ji vnímá, jaké je jeho postavení v ní i jak se proměňoval v čase.

V závěru práce je hodnocen soudcovský aktivismus, nejprve obecně definováním pojmů soudcovského aktivismu a soudcovské zdrženlivosti, poté ve vztahu k Ústavnímu soudu, kdy je zmíněn trend rozhodování Ústavního soudu na analýze kontroly ústavnosti norem a kontroly ústavnosti rozhodnutí soudů, jakož i jeho postavení a vnímání problematiky judicializace politiky a možných důvodů, které k judicializaci mohou vést.

Klíčová slova: Ústavní soud, dělba moci, soudní moc